

ПРОМИСЛОВИЙ ТУРИЗМ ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМОК РОЗВИТКУ ВНУТРІШНЬОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Туристична галузь сьогодні є одним із найприбутковіших секторів економіки в багатьох країнах світу. Тільки у 2021 році внесок туристичної індустрії у світову економіку становив 4,7 трлн доларів [1].

Проте пандемія Covid-19, що почалася наприкінці 2019 року, суттєво вплинула на розвиток цієї галузі як в Україні так і у світі, спричинивши кризу безпрецедентного масштабу – найбільшу з часів Другої світової війни.

Поступове відновлення туристичної сфери було перерване жорстокими й несправедливими воєнними діями, що розпочалися в Україні в лютому 2022 року. З огляду на виклики, які останніми роками вплинули на глобальну туристичну галузь, Україна має всі підстави зосередити свої зусилля на розвитку внутрішнього туризму, особливо в напрямку промислового туризму.

Промисловий туризм стає ключовим напрямом для підтримки місцевих економік, відкриття нових робочих місць і залучення інвестицій у регіони. Відвідування промислових об'єктів, ознайомлення з технологічними процесами та історією виробництв привертає увагу мандрівників, зацікавлених у незвичайних маршрутах. Такий вид туризму може стати важливою частиною відновлення та подальшого розвитку індустрії туризму України.

Промисловий або індустріальний туризм – це активна форма туризму, орієнтована на відвідування промислових зон і об'єктів [2]. Його основною метою є ознайомлення з індустріальними ландшафтами, відвідування діючих виробництв для задоволення пізнавального інтересу, вивчення професійних аспектів та сприяння розвитку бізнесу.

Об'єктами такого туризму можуть бути будівлі та місця, пов'язані з видобувною промисловістю та іншими видами людської діяльності, що мають високу пізнавальну цінність.

В нашій країні, починаючи з 2022 року промисловий туризм став пріоритетним напрямом у Дніпропетровській області, яка нині є одним із центрів індустрії України [3]. В області існує багато локацій даного виду туризму.

Кривий Ріг – місто, що заслужено здобуло репутацію центру промислового туризму в Україні. Завдяки своїй багатій історії гірничодобувної та металургійної промисловості, Кривий Ріг приваблює туристів не лише з України, а й з інших країн, які прагнуть побачити унікальні індустриальні ландшафти, дізнатися більше про роботу підприємств, відвідати захопливі екскурсії та відчути атмосферу промислового гіганта [4].

Кам'янське – місто з насиченою промисловою історією, яке активно розвиває напрямок індустриального туризму. промисловості Кам'янського, яке функціонує з кінця XIX-го століття. На заводі проводяться екскурсії, що дозволяють відвідувачам дізнатися більше про процес виплавки сталі, побачити вражаючі печі та устаткування, якими користувалися протягом багатьох десятиліть, і зрозуміти, як саме виготовляється метал. Так, цього літа у місті у відбувся молодіжний обмін в межах національної програми, де молодь змогла особисто спостерігати за технологічний процес виробництва готової сталі.

Проте перспективи розвитку промислового туризму існують не тільки в Дніпропетровській області. Західні регіони України також мають значний потенціал у цьому напрямку, і яскравим прикладом є Дрогобич – центр промислового туризму Західної України.

Завдяки своїй багатій історії, пов'язаній із видобуванням солі та нафти, а також унікальним об'єктам промислової спадщини, місто пропонує туристам незвичайні екскурсії, що поєднують технічні та історичні аспекти. Дрогобич не лише зберігає традиції минулих століть, а й створює нові можливості для розвитку індустриального туризму.

Дрогобицька солеварня – один із найстаріших працюючих солеварних заводів в Європі, який існує з XIII століття. Тут досі використовуються традиційні методи видобування солі, і туристи можуть побачити, як із підземних джерел добувають розсіл, а згодом випарюють і збирають чисту сіль. Це не лише екскурсія в минуле, а й можливість відчувати атмосферу стародавнього ремесла [5].

З огляду на вищесказане, промисловий туризм має значний потенціал для розвитку економіки, освіти та культури, особливо в промислових регіонах, які хочуть розширити туристичну привабливість. Розвиваючи цей напрямок, країни та регіони можуть підтримати місцеві громади, зберегти культурну і технологічну історію та підвищити інтерес до індустріальної культури.

Список використаних джерел:

1. How the war in Ukraine will affect European tourism. globetrender.com, 2022. URL : <https://globetrender.com>. (дата звернення 30.10.2024).
2. Богатирьова Г. А., Головань М. Г., Горіна Г. О., Літвінова-Головань О. П., Коптева Т. С., Снігур К. В. Спеціалізований туризм: навч. посіб. / Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. туризму та країнознавства. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2021. 173 с.
3. Бойко, З., Горожанкіна, Н., & Грушка, В. (2024). Тенденції розвитку туризму в Україні в умовах воєнного часу. *Економіка та суспільство*. (59). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-7> (дата звернення 31.10.2024).
4. Це було відкриття промислового Кривбасу: історія розвитку індустріального туризму. URL : <https://history.1kr.ua/publication/1002> (дата звернення 31.10.2024).
5. Дрогобицька солеварня: нарис історії від найдавніших часів до початку XXI ст. : монографія. Суми : Університетська книга, 2022. 314 с.